

A közhangulat 2016 februárjában

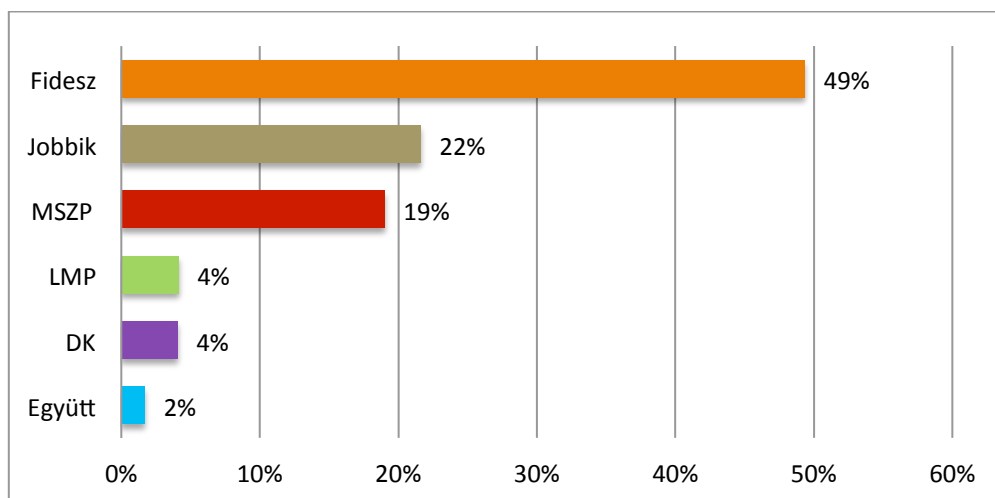
A REPUBLIKON INTÉZET HAVI KÖZVÉLEMÉNY-KUTATÁSA

2016 februárjától kezdődően a Republikon Intézet havi közvélemény-kutatással jelentkezik, melyet ezer fő személyes megkeresésével végzünk, a kutatás nem, életkor, végzettség és településtípus szerint reprezentatívnak tekinthető. A havi kutatások során a pártpreferencián túl aktuális fontos közpolitikai ügyekre is rákérdeztünk. Az elemzéseink során a pártpreferenciát egy kategória, a pártot választók alapján mutatjuk be: ők azok, akik a kutatás során tudnak és hajlandók is olyan pártot megnevezni, akire szavaznának – két választás között, amikor a jelzett választói részvételnek kisebb a szerepe, ez a kategória kellően nagy elemszámú és jó közelítést ad a valós támogatottsághoz mérten. A pártpreferencián túl ugyanakkor bevezettünk egy konkrét pártokon túlmutató „kormányvárás” választást is: azaz közvetlenül arra kérdeztünk rá, hogy a választók milyen összetételű kormányt szeretnének a következő választás eredményeképp látni. A magyar választók ugyanis nem csak pártszimpátiát fejeznek ki egy voksolással, hanem döntenek az ország vezetéséről is, éppen ezért indokoltnak tartjuk felmérni, hogy függetlenül attól, hogy valaki Fidesz-szavazó vagy valamelyik ellenzéki pártot támogatja, milyen színezetű kormányt kíván.

EREDMÉNYEK¹

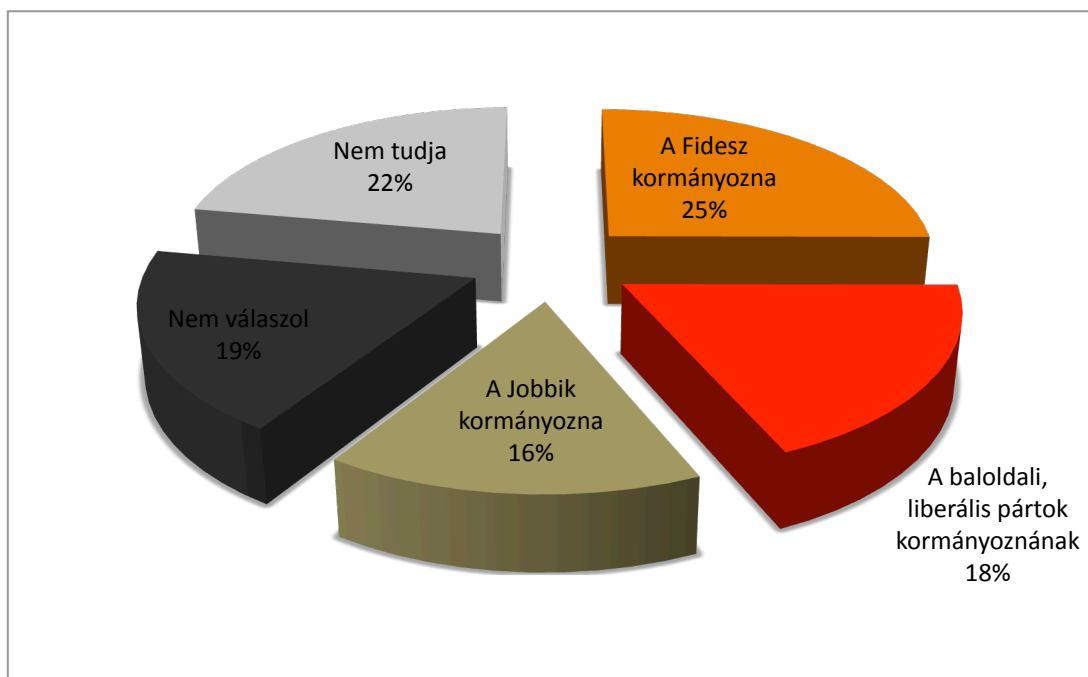
A pártválasztó szavazók között – tehát azon válaszadók, akik a pártpreferenciával kapcsolatos kérdésre megneveztek egy konkrét pártot – a Fidesz-KDNP 49 százalékon áll, a Jobbik 22 százalékot kapna. Az MSZP-t a pártválasztók 19 százaléka támogatja, az LMP-t és a DK-t egyaránt 4-4 százalék. A többi, jelenleg parlamenti képviselettel rendelkező párt közül csak az 2 százalékos Együtt rendelkezett mérhető támogatottsággal – más formáció nem lépte át az 1 százalékos határt.

1. ábra: Pártpreferencia a pártot választani tudók körében

¹ A kutatás 1000 fő személyes megkeresésével készült, nem, életkor, végzettség és településtípus szerint reprezentatív az ország egészére nézve.

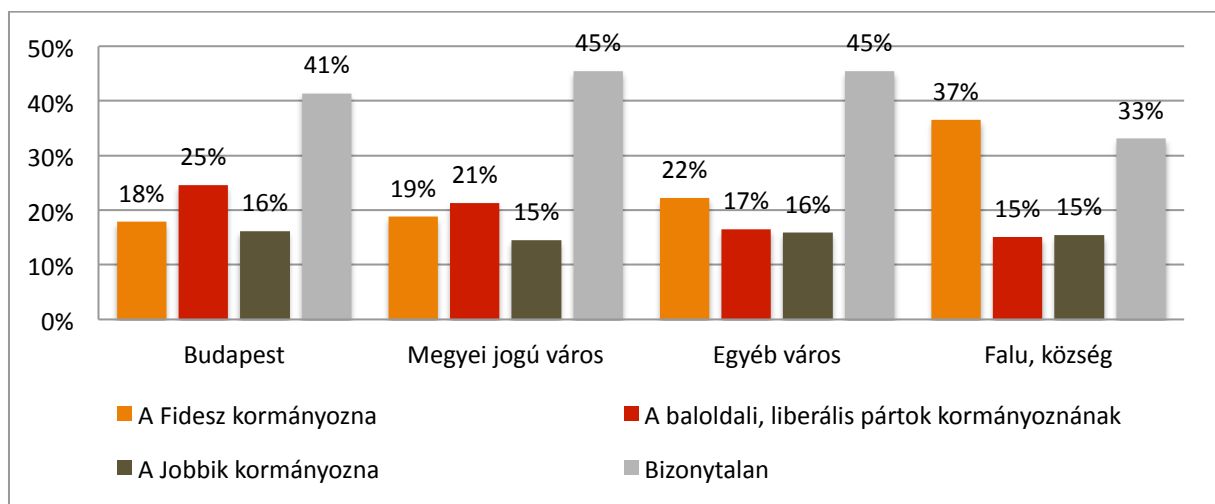
A direkt pártpreferencián túl külön vizsgáltuk azt, hogy a választók milyen kormányt szeretnének a következő választás után: a pártokkal szembeni növekvő elutasítás, illetve a baloldali, liberális pártok között átjáró szavazók miatt a pártpreferenciánál jobban tudjuk így mérni a politikai közhangulatot. Számos szavazónál tapasztaljuk ugyanis a kormánnyal való elégedetlenséget, ami aktuálisan nem jelenik meg pártválasztásként, ugyanakkor ezen szavazók határozott politikai véleménnyel és részvételi aktivitással is bírnak. A jövőbeni kívánt kormány alapján a társadalom negyede szeretné, ha továbbra is a Fidesz kormányozna, 18 százalék a baloldali, liberális pártok részvételével felálló kormányt szeretne, míg a szavazók hatoda tartaná a legjobb forgatókönyvnek, ha a Jobbik irányítaná az országot 2018 után. A választadók negyven százaléka ugyanakkor nem tudott vagy nem akart válaszolni erre a kérdésre: mind a bizonytalan, mind a rejtőzködő szavazók komolyan tudják befolyásolni a végleges választási eredményt. A kormányzási preferencia szempontjából tehát közelebb áll egymáshoz a Fidesz folytatását és a baloldali-liberális kormányváltást akarók tábora: ennek elsődleges oka, hogy vannak olyan szavazók, akik a jelenlegi pártok közül nem találnak maguknak olyat, akit egy vasárnapi választáson támogatni tudnának, ugyanakkor azt tudják, hogy baloldali-liberális kormányváltást szeretnének. Az ellenzéki pártok számára e szavazók megszólítása és pártválasztásra bírása kiemelt feladat.

2. ábra: Ön minek örülne a legjobban, ha a következő választás után...

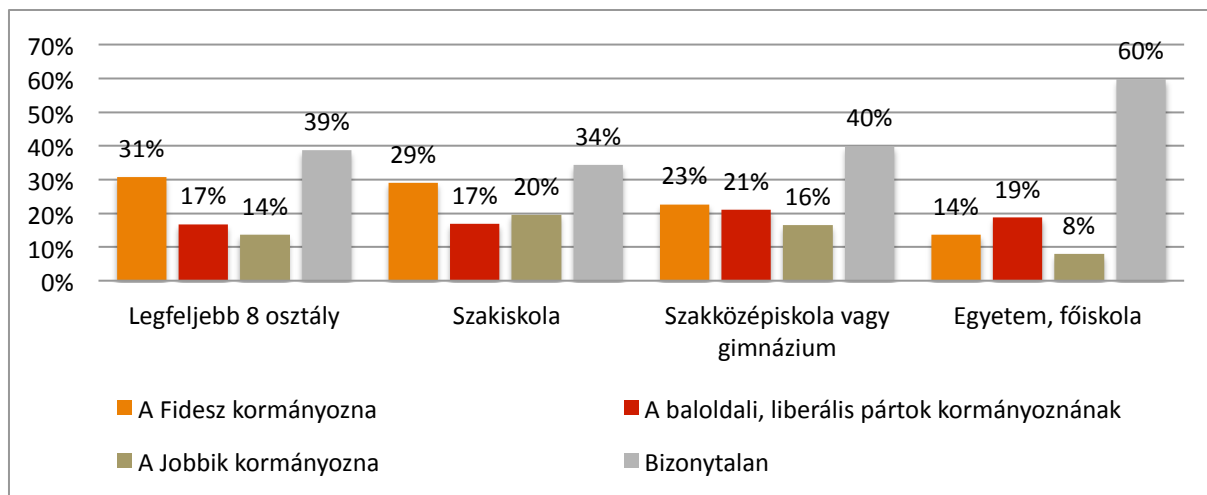
Az ideálisnak tartott kormány választása jelentős eltérést mutat településtípusonként vizsgálva: Budapesten a baloldali, liberális kormány támogatottsága a legmagasabb, a fővárosiak negyede

várja, hogy ők alakítsanak kormányt. Fidesz-kormányzást 18, míg Jobbik vezetését a budapestiek 16 százaléka szeretne. A megyei jogú városok között kisebb a baloldal előnye, itt 2 százalékponttal többen szeretnék baloldali, liberális irányítást, mint hogy a Fidesz folytasson. A vidéki városok körében már egyértelmű a kormánypárt előnye a baloldal és a Jobbik előtt, ám a legnagyobb különbséget a községi szint hozta: az itt élők között kimagasló a Fidesz kormányzásának támogatása. Jól látszik, hogy közöttük jóval kevesebben vannak azok, akik nem tudtak ideális kormányt választani – a jobboldal egyébként hagyományosan erős ebben a közegben, ám a Fidesz és a Jobbik közötti aránytalanság meglepő. A vidéki városokban és községekben a baloldali, liberális kormányvárók valamint a Jobbik kormányzást preferálók között lényegében nincs különbség, e két települési szinten egyformák az erőviszonyok.

3. ábra: Ön minek örülne a legjobban, ha a következő választás után... településtípus szerinti bontás

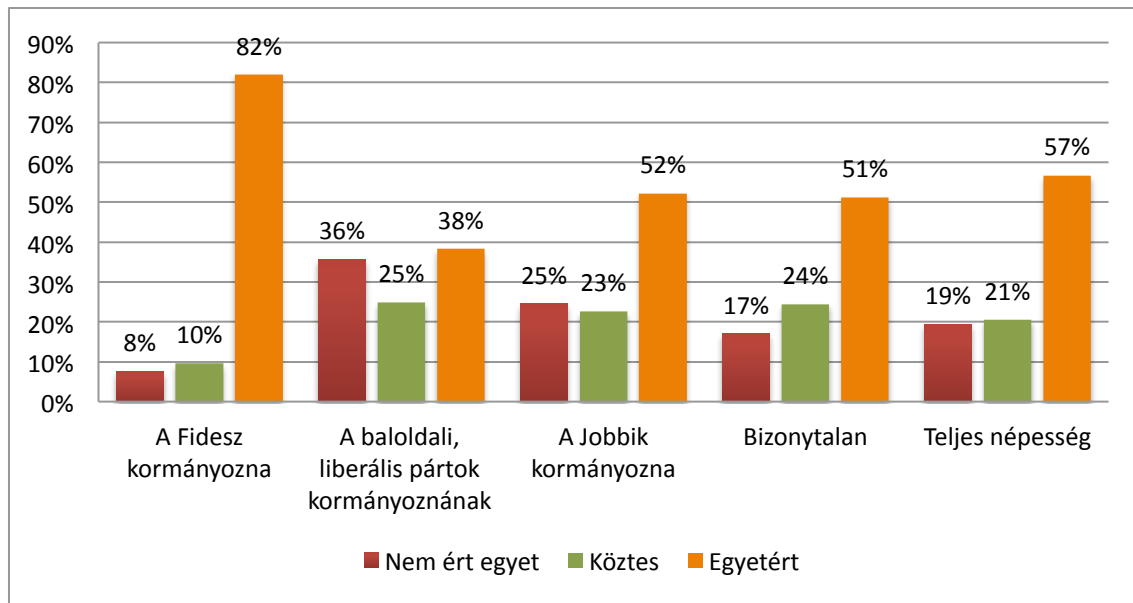
A Fidesz-kormány folytatásának támogatása a legfeljebb 8 osztályt és szakiskolát végzettek között a legmagasabb: 31 illetve 29 százalék. Iskolázottság alapján a Jobbik kormányzása a szakiskolát végzettek körében a leginkább vágyott, ötödük jelölte meg ezt az opciót – egyben ez az egyetlen kategória, ahol többen szeretnék Jobbik kormányzást, mint hogy a baloldali, liberális pártok vezessék az országot. A szakközépiskolát vagy gimnáziumot végzettek között a Fidesz és a baloldal fej-fej mellett áll, míg a felsőfokú végzettséggel bírók között a baloldali, liberális kormány várása a leginkább támogatott. Fontos látni ugyanakkor, hogy az egyetemi, főiskolai diplomával rendelkezők között kiugróan magas a bizonytalan szavazók aránya, noha választási részvételi szándékuk a többi csoportnál magasabb.

4. ábra: Ön minek örülne a legjobban, ha a következő választás után... végzettség szerinti bontás

Ebben a hónapban aktuális politikai ügyként a menekültkérdést vizsgáltuk. A Republikon Intézet nyári és őszi kutatása is kimutatta már, hogy a magyar társadalom alapvetően elutasító a menekültekkel, ezek után nem meglepő, hogy a kormány teljesítését e kérdésben összességében pozitívan ítélték meg. A válaszadók több mint fele szerint ugyanis a kormány összességében jól kezelte a menekülthelyzetet: 57 százalék válaszolt így, míg 19 százalék nem értett egyet ezzel az állítással. Minden ötödik válaszadó köztes álláspontot választott, azaz úgy gondolta, hogy részben jól, részben rosszul dolgozott a kormány. Ez jól magyarázza, miért építi a Fidesz, illetve Orbán Viktor a 2016-os politikáját erre az ügyre: a társadalom a menekültek kérdésében jóval kedvezőbben ítéli meg a kormány teljesítményét, mint általánosságban vagy más témák kapcsán.

A Fidesz kormányt preferálók között a helyeslés aránya kimagasló, négyötödös, de nyolc százalékuk szerint a kormány nem kezelte jól a helyzetet. Abszolút többségben vannak a kormány tevékenységét pozitívan megítélők a Jobbik-kormányt akarók között is: a radikális párt támogatóinak negyede fejezte ki elégedetlenségét. A leginkább kritikus véleményen a baloldali, liberális kormányt akarók voltak, közöttük erős a megosztottság: 36 százalék szerint nem végzett jó munkát az Orbán-kormány, 38 százalék szerint viszont igen. A menekültkérdés fontosságát és relevanciáját jól jelzi, hogy a válaszadók csupán három százaléka nem tudta vagy nem akarta megítélni a kormány teljesítményét.

5. ábra: A kormány összességében jól kezelte a menekülthelyzetet - 5 fokú skála alapján számított százalékok